

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Probatur argumentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

nem dedica-
vit.

Hilar. Prolog.
Explan. in Psal.

Probatnr ar-
gumentis.

August. De ci-
vit. Dei, libr.
17. cap. 14.

August. De ci-
vit. Dei, libr.
17. cap. 14.
Matth. 22. 42.
& seq.

Virgil. Ecl. 6.
& Georg. libr.
2.

Horat. Carm.
libr. 2. Od. 1.

Orig. libr. 1.
deci. 47.

censebat, eos in unum redegisse volumen, & in Canonem sacrorum Librorum dedicasse, neque illuc postea ullos accessisse Psalmos, quod fuisse creditum video aliquibus, qui septuagesimum quartum, septuagesimum octavum, & septuagesimum nonum Antiochi temporibus adscribunt. Nam totidem, quot nunc extant, interpretati sunt Septuaginta Senes Antiocho vetustiores, uti prisca traditionibus, teste Hilario, ferebatur.

IV. Opinioni, quam hic proponimus, præcipua capita sacra ipsius Scripturæ testimoniis confirmantur. Quæ quoniam fere sunt in propatulo, & obvia unicuique, supervacaneum foret ea colligere. Reliqua vero probantur ex ipsis Psalmorum lemmatis, quibus eorum Auctores indicantur, aut ex difertis Psalmorum verbis, rebusque illic aperte narratis, unde ipsorum ætas deprehenditur. Tales ii sunt, quorum capita proxime attulimus: eos si quis perlegat accurate, rerum, quarum gratia scripti sunt, à Davidicis temporibus longe distitarum clarissima cernet monumenta. Centesimum tricesimum sextum adducam in exemplum. Quis enim Davidis ævo accommodari ea possunt: *Super flumina Babylonis, illic sedimus & flevimus, cum recordaremur Sion:* ac sequentia etiam, quæ palam edocent, & qui loquantur, captivi nempe, & cujates, Hierosolymis nempe & Sione profecti; & à quibus capti, nempe à Babyloniis, & quo deducti, nempe Babylonem. Quæ si quis ad Davidis ætatem referre nitatur, idem Atarim in Parthia, Tigrim in Germania reperire possit. Par de centesimo vicesimo quinto, atque aliis porro, quos supra indicavimus, esto iudicium. Augustinus qui in libris De civitate Dei totum Psalmorum opus uni Davidi acceptum refert, hæc eum propheticè vaticinatum fuisse ait, quemadmodum Josiæ regis non futurum duntaxat ortum & regnum, sed nomen quoque Propheta quidam trecentis ante eventum annis prænuntiavit. Sed quorsum ad propheticas vaticinationes & miracula recurremus, cum nulla nos eo cogat necessitas? Existimet Lector æquus, utra præferenda sit sententia, vel quæ rationibus pugnet, vel quæ excogitatis miraculis se tueri cogatur. Sed & ex Psalmorum plurimorum lemmatis, ut dixi, de eorum quoque ætate fieri arbitrium potest. Velut ex illo, quod centesimo tricesimo sexto præfixum est: *Psalmus David, Jeremia:* apud Septuaginta: *ᾠδὴ δαβὶδ, ἰερουσαλῶν*, manifestum est. Psalmum hunc Davidi adscribi non posse, & Jeremia temporibus compositum fuisse. Verum quæsi verit aliquis, qui hæc Babylone concini potuerint à Jeremia, quem illuc cum aliis captivis deportatum non fuisse constat. Equidem à Jeremia ad captivos transmissum opinor, quem calamitati eorum deploranda lucubraverat. Psalmi sequenti hoc lemma præscribunt editiones Septuaginta Interpretum: *ᾠδὴ δαβὶδ, ἀνατολῆς καὶ ζαβαβίου*. Per genitivum casum plane videntur Psalmi Auctores significari. Quid hoc est igitur, *ᾠδὴ δαβὶδ*; Ebraica habent, *דָּוִד*; Vulgata, *Ipsi David*. Sic alibi, *לְאַסָּה*, *ᾠδὴ ἀσά*: & *לְבְנֵי קָרַח*; Septuaginta, *ὠδὴς ὁσὴς καὶ κάρη*; Vulgata, *Filiis Core*. Existimat Synopsos Auctor, quicumque Psalmi ita inscripti sunt, *ᾠδὴ δαβὶδ*, hoc est, *Ipsi David*, ab aliis lucubratos, Davidis personæ fuisse aptatos. Sententiam hanc refellit Augustinus Sospitatoris ipsius oraculo, qui Psalmum centesimum nonum Davidi tribuit, cum inscriptus sit, *Ipsi David*. Censuerunt vetustiores Magistri, quicumque Psalmus præfixum haberet hoc lemma, *דָּוִד*, Davidem auctorem habuisse: verum hanc quoque opinionem rejicit Aben Ezra, & à Davide scriptum, aut Davidi adscriptum statuit: quibus addi velim, aut ex ejus formula & exemplo lucubratum esse. Id si sit, quod veri sane perquam simile est, jam liquet cur Psalmus centesimus tricesimus sextus ita inscriptus sit: *ᾠδὴ δαβὶδ, ἰερουσαλῶν*, nimirum ut à Jeremia scriptus significetur ad Psalmorum Davidis exemplum, ac si diceret, Psalmus Davidicus Jeremia. Ita *Syracosis versu* ludere se dicebat Virgilius, cum ad exemplum Theocriti Eclogas scriberet: ita & *Astræum carmen* se per oppida Romana canere, cum ad Hesiodi imitationem Georgica componeret: ita & *Cæcæ nenia* munera retractare se aiebat Horatius, cum Simonidem Ceum imitaretur. Psalmum centesimum undecimum Agæo & Zachariæ tribuit Vulgata Editio, necnon & centesimum quadragesimum quintum. Hunc & sequentes duos iisdem adscribunt Interpretes Septuaginta. Psalmi sexagesimo quarto hunc præfigit titulum Vulgata Editio: *Psalmus David, Canticum Jeremia & Ezechielis populo transfmigrationis, cum inciperent exire*. Hunc & quædam Septuaginta Interpretum editiones præferunt. Psalmi septuagesimi lemma hoc est: *Psalmus David, filiorum Jonadab & priorum captivorum*; quod & apud Septuaginta Interpretes reperitur, & ad Joachinum regem Juda Babylonem à Nabuchodonosore deportatum sine dubio refertur. Ebraei Salomonem septuagesimi secundi Psalmi auctorem esse ferunt, quidam Psalmorum trium, plurimum etiam alii; Origenes Psalmorum graduum. Psalmi octogesimi noni titulus hic est: *Oratio Moysi hominis Dei*, quem & Septuaginta Senum interpretatio & Ebraica exemplaria exhibent; & Psalmum ipsum

ipsum Ebraei magno consensu volunt à Mose fuisse cantatum, cum Deum placare vellent, Israëlitis iratum propter excitatam inter eos ab exploratoribus Terræ sanctæ seditionem. Accedit ad hanc sententiam Hieronymus in Epistola ad Cyprianum. Mofi itidem sequentes decem Psalmos adscribunt Ebraei; adscribunt & Hilarius, & Hieronymus, cum tamen de nonagesimo octavo Psalmo verum id esse non possit, ut pote in quo fit Samuelis mentio. Nisi Moses ille fortasse unus fuerit ex cantoribus David, ut visum est Aben Ezra: cui ne assentiar facit additum illud elogium, *Homini Dei*, quod & in sacris Literis alias Mofi tribui solet, & virum pietate insignem notat. Nam quod respondent Hilarius, Hieronymus, & Augustinus, propheticè id à Mose scriptum, salvo sanctorum Patrum honore, sine causa mihi videtur dictum. Promptius enim & tolerabilius est, Psalmum illum contra Ebraeorum auctoritatem abjudicare Mofi, quam nulla urgente necessitate miracula & divinos vaticiniorum afflatus comminisci. Psalmum nonagesimum secundum, Adami canticum appellant Ebraei, & ab Adamo decantatum somniant matutinis primi sabbathi horis, cum serotinis diei antecedentis esset creatus. Auctor R. David Kimchi. Adde reliquos adscriptos Idithun, filiis Core, Asaph, Eman Ezrahita, & Ethan Ezrahita, quem *Ἰθὴν τῆς μετακίνας βαβυλωνος* vixisse quidam suspicati sunt, sed falso, ut docent Interpretes, quos ne longior sim, adiri jubeo. Valde etiam falleretur, si quis crederet hunc esse Ethanem Levitem, Casaiæ filium, quem ex instituto ac jussu Davidis musicam artem tractasse Parahipomena asserverat: hic enim Levites fuit, ille de tribu Judæ. Huc facit insigne Thalmudis & Masoræ testimonium, quo Psalmi omnes ab Adamo, Melchisedeco, Abrahamo, Mose, Emame, Idithuno, Asapho, & tribus Core filiis, Asere, Elcana, & Abiasapho, Mosis consanguineis & coævis dicuntur elaborati; à Davide vero in unum volumen collecti. Kimchio ad eandem sententiam præluxerunt Thalmudista. Is autem addit à Davide ipso in quinque libros divisum esse Psalterium, *ὅσα εἴη ἐν αὐτῷ ἀλλῶν πεντάτευχος*: adeo ut sit alter Pentateuchus: inquit Epiphanius. Psalmi vero *ἀνεπιγράφοι* cui tribuendi sint, non levem esse inter Rabbinos controversiam testatur Aben Ezra. Hæc cum ita sint, liquidum est optima me ratione dixisse, non unius Auctoris esse, Davidis nimirum, Psalmos omnes, sed cantorum complurium.

V. Quod ad ordinem Psalmorum attinet, qui à serie temporum palam discrepat, existimasse quosdam refert Philastrius, eo ordine dispositos fuisse Psalmos à Sapientibus post Captivitatem, quo à sanctis viris reperti sunt; fortuito nempe, & tumultuario, cum Ethnici antea, dum rerum potirentur, conquistos eos cremassent, & funditus abolere tentassent. Mihi vero ea incessit suspicio, hoc ordine fuisse ab Esdra & Synagoga magna digestos, quo in Templo canebantur; prout nempe vel anniversariæ festivitates, vel sacrorum ratio postulabat. Inde est quod collocatæ ab Esdra in ordinandis Psalmis operæ Ebraei non meminerunt: quippe Psalmos neque ipse, neque Synagoga magna digessit, sed quem in iis servari solere comperit ordinem, eundem retinuit. At cum ait Auctor Synopsæ Esdræ in ordinem Psalmos disposuisse, eum intellige, quem usus Templi, non temporum series desiderabat. Inde est etiam quod nullas numerorum notas his Psalmis Ebraei veteres præfigebant, & quod præcæ traditiones ferunt, auctore Hilario, in compositos eos, nec pro temporum diversitate digestos, Esdræ in unum volumen retulisse. Quod autem ex iisdem traditionibus subjungit Hilarius, Septuaginta Senes in numerum & ordinem Psalmos redegisse, singulos quosque iis numeris adjungentes, quorum efficientia & vis argumento suo responderet, parum solidum est, quod cum pace & reverentia sanctissimi viri dictum velim. Nihil credibilius est quod subnectit, priores quinquaginta Psalmos iis convenire, qui à virtus sese ad meliorem frugem recipiunt; sequentes quinquaginta iis, qui jam aliquos fecerunt in pietate progressus; iis denique reliquos, qui ad summum virtutis apicem evasere. Vanis itidem virtutis ac pietatis gradibus vulgatam ac celebrem Psalmorum in quinque partes divisionem fusa dissertatione accommodat Gregorius Nyssenus, & ad animorum emendationem, non ordinem temporum respexit se vult, qui Psalmos ita digesserunt. At hæc quantumvis pie cogitata, vel sola eorum lectio aperte refellit. Sed nec inter classium singularum Psalmos ullam temporum rationem habitam videmus, quod facere potuisset Esdras, etiam si varios pietatis gradus spectasset. Cæterum partitionem illam Psalterii in partes quinque, quam ab Ebraeis usurpari aient Hilarius & Hieronymus, & quæ in eorum Libris hodieque adnotatur, Machabaicis temporibus haudquaquam vetustiore reor.

VI. Quod attinet ad Libri hujus *ῥησιόματα* & antiquitatem, ea juxta principia nostra facile statuitur: genuinum quippe ab omnibus proxime & continuata serie sequentibus ætatibus esse habitum probatur primum capite vicesimo secundo libri secundum *ῥησιό-*

Hilar. Prol. in Psalm.
Hieron. Epist. ad Cypri.

Augustin. De civit. Dei lib. 17. cap. 14.

1. Par. 17. 17.
19.
Thalm. bab. bathr. cap. 1.

Epiph. De pond. & mens.

Quaritur cur ordo Psalmorum à temporum ordine discrepet.
Philast. Hæz. 116.

Hilar. Prol. in Psalm.

Greg. Nyss. l. 1. in Psalm. cap. 5. & lib. 2. cap. 11.

Hilar. Prol. in Psalm.
Hieron. Epist. ad Sophr. & ad Cyprian.
Probatum libri Psalmorum ῥησιό-